

Oxygengasflaska exploderade vid en bilbrand på X-vägen, måndagen den xx-xx-xx klockan 21.21.

Bilisten som larmade såg bilbranden från en viadukt. Efter larmning körde han fram mot den brinnande bilen. Han befann sig cirka 10 meter från bilen då oxygenflaskan exploderade, splittret från den söndertrasade bilen formligen regnade över honom.

Räddningspersonalen anlände till platsen klockan 21.29, då hade dessbättre redan oxygenflaskan exploderat. Detta räddade sannolikt personalen från att skadas, eller ännu värre dödas, av den uppfläta flaskan, då denna och delar från densamma slungades ut från den övertända skrotbilen. Bilen som brann hade, enligt polisutredningen, forslats till platsen tillsammans med oxygenflaskan. Den hade hämtats från ett bilföretag en bra bit från platsen. Hur den sedan hade fraktats till ödetomten har inte framgått, klart är att den dock inte har knuffats dit med handkraft. Polisen lutade åt att det var ungdomar som låg bakom dådet.

Bilens underrede klövs i två delar och plåtdelar slungades hundratala meter från explosionsplatsen. Den uppfläta oxygenflaskan (40-liters) slungades rakt mot den intilliggande banvallen. Den hejdades i viss mån av stängslet som omgärdade spårområdet, i annat fall hade flaskan sannolikt hamnat på rälsen. Skräckscenariot hade varit om det sylvassa plåtskelettet hade träffat ett framrusande tåg. Under mitt besök på platsen var tågtrafiken ytterst frekvent, så sannolikheten för ett ännu värre scenario är inte speciellt överdrivet. På sin väg slog flaskan av ett stödben till en trädstötta.

Man undrar onekligen vad det finns för motiv bakom det ovanstående. Ungdomsstreck? För mig verkar detta lite mer avancerat, att över huvud taget göra sig besvär med att bogsera skrotbilen till platsen, att dessutom preparera den med en 40-liters oxygenflaska och sedan tända eld på arrangemanget, tycker jag talar för att man var medveten om effekten. Att man sedan inte var medveten om den livsfara man därmed framkallade tycker jag inte är särskilt förmildrande.

Polisen har bokfört att 16 bilar har brunnit under den senaste veckan, man misstänker samtidigt att det kan vara samma människor som ligger bakom ett flertal av dessa. Flera av bilbränderna är lokaliserade till stadsdelarna X och Y. Skrotbilar är ytterligt vanligt förekommande, och då gäller det fordonsbränder inom hela räddningstjänstens område. Enligt min statistik har det brunnit i 37 bilar under denna månad. Föregående år brann det i 44 fordon under samma månad. Totalt har det till dags datum brunnit i 275 bilar under året. Dessvärre kommer vi sannolikt att passera föregående års 328 bilbränder. Explosionen på X- vägen ger oss onekligen en del att tänka på. Vi kan i stort sett förvänta oss precis vad som helst, inte bara när det gäller bilbränder. Tveklöst är det dock så att bilbränderna inte är i avtagande, lika tveklöst är det att de flesta av dessa bränder är anlagda. Parkerade bilar och skrotbilar självantänder knappast, den elaka mänskliga faktorn är ytterligt närvarande!

Bilar som använts vid brottsliga handlingar brinner inte sällan, nästan undantagslöst. Polisens förfinade spårmetoder, med hjälp av DNA-teknik, har sannolikt lett till att kriminella gör sig av med spåren genom brandanläggelse. Vad sedan dessa brinnande bilar kan innehålla vet vi ju inte, men räkna inte bort vare sig svetsaggregat eller sprängämnen. När räddningspersonalen anländer till platsen är oftast fordonet redan övertänt. Det gäller då för insatsstyrkan att iakttä en viss försiktighet, gå inte i clinch med fordonet! Speciellt farliga är de bilar som brinner inne i byggnader, särskilt i storbilsgarage. Allvarliga exempel finns!

Vid en bilbrand i garaget på Y-gatan, den yy-yy-yy, exploderade en acetylen-gasflaska i det brinnande fordonet. Två rökdykare som varpå väg fram mot den brinnande bilen brännskadades. Vad man inte visste var att bilen utgjorde ett rent verkstadsförråd, den innehöll både acetylen- och oxygenflaskor tillsammans med en mängd

verktyg. Garageplatsen var helt enkelt rena bilverkstaden, där avancerade bilreparationer utfördes med bl.a. svetsning.

Bilar, bilverkstäder och byggarbetsplatser utgör i dessa sammanhang de farligaste brandobjekten vad avser gasflaskor. Bilverkstäder kan väl i viss mån undantas, här förutsätter man ju att det finns gasflaskor även om varningsskyltar saknas. Byggarbetsplatser är däremot oftast ytterst röriga, här vet man stundtals inte vart hantverkarna förvarar sina gasflaskor (skär- och svetsaggregat) efter arbetstid. Att svetsaggregaten skall förvaras på särskilda platser, för räddningstjänsten lättvakuerbara och varselskyltade, är inte alltid ett faktum. Stundtals är det bara turen som räddar insatsstyrkan från att skadas vid bränder på byggarbetsplatser. Detta gäller både vid ny- och ombyggnadsobjekt.

En sen eftermiddag, anlände räddningstjänsten till en ombyggnadsfastighet på Z-gatan. Öppna lågor slog ut från vindsvåningen. Rökdykarna tog sig upp i trapphuset, men då man kommit till andra våningsplan inträffade en kraftig explosion ett par våningar ovanför insatsstyrkan. Vad man inte visste var att det på översta trappavsatsen stod ett svetsaggregat, vilket stod helt exponerat för lågorna från vindsvåningen. Om rökdykarna hunnit upp till det aktuella våningsplanet hade sannolikt någon omkommit. Dessutom var en rökdykare ytterst nära att få en kraftig järnbalk över sig under släckinsatsen. Järnbalken låg på en överbyggnad på vinden, den var avsedd för hissanordningen som var under montering. Tack vare de skärpta försäkringsbestämmelserna har det blivit betydligt bättre bland våra hantverkare. På senare år har hetarbetsbränderna minskat i antal, även förvaringen av gasflaskor har blivit bättre, över lag. Dock får man alltid räkna med att slarv och brådska kan ställa till problem vid en brand. Man har helt enkelt inte ansett sig ha tid att ställa undan gasflaskorna, dessutom ställs de utan vare sig förankring eller svetsställ.

Det finns en mängd servicebilar som kör omkring med gasflaskor i sin utrustning. Förhoppningsvis har de försett sina fordon med varselskyltar, men det är inte helt säkert!

Den zz-zz-zz, stod en servicemontör och svetsade vid sin folkvagnsbuss. Plötsligt får han ett bakslag i sin svetsutrustning, och när lågorna slår upp kring flaskorna så flyr han fältet. När han tillfrågades om han hade bakslagsskydd så tittade han förstulet på sina kläder..... I skydd av en container vattenbegöt man här gasflaskorna. Den här gången gick det också bra, vilket jag uppriktigt sagt inte trodde när jag såg lågorna som intensivt omgav gasflaskorna. Att sedan veta när det är tid att avbryta vattengivningen är inte det lättaste. I detta fallet satt flaskorna fast i bilen, de var visserligen kyllda, men ändock med en kvarvarande värme vilket gjorde losstagningen en smula nervigt. Man hade ju hört att godset kunde försvagas i flaskorna vid brandpåverkan, och att då rycka loss oxygenflaskan från fästet kändes osäkert. Men till slut kunde alla pusta ut, flaskorna varpå väg i containern för vidare transport. Numera kan vi rekvrirera polisens piketgrupp, vilka är speciellt utbildade och tränade i att skjuta värmepåverkade gasflaskor.

Vid en husvagnsbrand exploderade en gasolflaska, vilken låg bland en massa bråte inne i vagnen. Sannolikt utgjorde husvagnen bostad för en hemlös.

Vid en brand i en "pittoresk fastighet" (ruckel) exploderade en oxygenflaska. Som väl var hade inte räddningspersonalen hunnit fram till platsen när flaskan flög i luften. Varför flaskan fanns i rucklet framgick inte.

För att avsluta denna odysse i det förgångna, skall jag beskriva en riktig raritet i konsten att behandla brandpåverkade gasflaskor. Vid en fastighetsbrand den åå-åå-åå, plockades en acetylen-gasflaska fram ur brandresterna. Den återfanns i resterna av det som en gång varit en verkstad. Flaskan kylde naturligtvis omgående, och skulle sedan förvaras i vatten i avvaktan på att gasbolaget skulle hämta den. Flaskan placerades i en plastsäck fylld med vatten. Plastsäcken var

egentligen avsedd för brunnstätning, men i brist på bröd tar man en limpa...

För att återvända till nuet och till X- vägen, var fick "bilpyromanerna" tag i oxygenflaskan? Tyvärr är det ingen ovanlig syn att det dräller av dumpade gasflaskor i naturen. Tidigare i år träffade vi på en hel drös med dumpade gasflaskor vid en garagelänga. Ingen vacker syn, dessutom ytterligt farliga prylar om de hamnar i orätta händer. Förhoppningsvis är platsen numera städad, i varje fall telefonanmälde vi fyndet till den fastighetsansvarige.